

# บทที่ 1

## บทนำ (Introduction)

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเป็นอุตสาหกรรมยุคเริ่มแรกของไทย โดยเริ่มต้นมาจากอุตสาหกรรมในครัวเรือน มีกระบวนการผลิตหลายขั้นตอน แต่ละขั้นตอนได้แยกย่อยออกเป็นส่วนของอุตสาหกรรมแยกต่างหากจากกัน คืออุตสาหกรรมด้นน้ำ อุตสาหกรรมกลางน้ำ และอุตสาหกรรมปลายน้ำ ภายหลังในแต่ละส่วนของอุตสาหกรรมได้มีการพัฒนาโดยการนำเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยจากต่างประเทศเข้ามา ลักษณะของอุตสาหกรรมเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการประสานกันในลักษณะต่อเนื่องครบวงจร โดยมีการส่งต่อวัตถุดิบจากหน่วยหนึ่งไปยังอีกหน่วยหนึ่ง ในแต่ละส่วนของอุตสาหกรรมยังมีบางส่วนใช้เทคโนโลยีแบบเก่าที่ใช้เงินลงทุนน้อย แรงงานมาก เป็นโรงงานขนาดเล็ก อาศัยประสบการณ์ดั้งเดิมในการทำงาน และมีบางส่วนที่ใช้เงินลงทุนเป็นจำนวนมาก ใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรที่ทันสมัยจากต่างประเทศ ใช้แรงงานน้อยกว่าอุตสาหกรรมในสวนแรก เป็นโรงงานขนาดใหญ่ที่สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพตามที่ตลาดต้องการ ความสามารถในการผลิตของอุตสาหกรรมนี้ นอกจากจะสนองความต้องการภายในประเทศแล้ว ยังส่งออกไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก

สหรัฐอเมริกา นับเป็นตลาดสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ใหญ่ที่สุดของไทย โดยมีมูลค่าการส่งออกมากกว่า 1,959.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2545 คิดเป็นร้อยละ 38.09 ของตลาดส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มทั้งหมดของไทย (ตารางที่ 1) อาจกล่าวได้ว่าถ้าเศรษฐกิจของสหรัฐชะลอตัวลง หรือประชาชนชาวสหรัฐมีอำนาจการซื้อลดลง จะส่งผลกระทบต่อยอดส่งออกของสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยอย่างแน่นอน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ไทยจะต้องให้ความสำคัญและพยายามรักษาความสามารถในการส่งออกไปยังตลาดนี้ไว้

### ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างยิ่ง นอกจากจะเป็นอุตสาหกรรมหลักที่ส่งสินค้าออกนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทยเป็นอันดับต้นแล้ว ยังเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มอย่างสูงในประเทศไทย ซึ่งนับเป็นการสร้างและสงวนเงินตราต่างประเทศไว้ในประเทศไทย ในปี 2542 ผลผลิตของกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 15

ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ทั้งหมดในภาคอุตสาหกรรมและมีผลผลิตเป็นร้อยละ 4.7 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) นอกจากนั้นยังเป็นอุตสาหกรรมที่มีการจ้างงานสูงสุดในภาคหัตถอุตสาหกรรม โดยในปี 2545 กลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มมีจำนวนแรงงานถึง 1.1 ล้านคน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 26 ของการจ้างงานในภาคหัตถอุตสาหกรรม และยังเป็นหนึ่งในสามอุตสาหกรรมส่งออกที่สำคัญที่สุดของไทย หากรวมมูลค่าการส่งออกของผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มทั้งหมดจะมีมูลค่าการส่งออกถึง 209 พันล้านบาทในปี 2545 ซึ่งเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 9.3 ของมูลค่าการส่งออกรวมของประเทศของปีนั้น (ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546)

ตารางที่ 1 Export of Thailand Textile By Country in 2000-2003 (กรมส่งเสริมการส่งออก, 2546)

รายการ	มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐฯ					อัตราการขยายตัว : ร้อยละ					สัดส่วน : ร้อยละ				
	2543	2544	2545	2546 (ม.ค.-พ.ค.)	2546 (ม.ค.-พ.ค.)	2543	2544	2545	2546 (ม.ค.-พ.ค.)	2543	2544	2545	2546 (ม.ค.-พ.ค.)	2546 (ม.ค.-พ.ค.)	
1 สหรัฐอเมริกา	2,109.00	2,031.10	1,959.70	668.5	735.9	14.08	-3.69	-3.52	10.08	37.76	38.58	38.09	35.07	34.94	
2 ญี่ปุ่น	368.5	334.1	309.1	131.1	153.6	1.49	-9.34	-7.48	17.16	6.6	6.35	6.01	6.88	7.29	
3 ออสเตรเลีย	250.1	239	251.5	92.1	95.2	5.31	-4.44	5.23	3.37	4.48	4.54	4.89	4.83	4.52	
4 ออสเตรเลีย	189.8	156.3	154.1	54.4	61.9	5.09	-17.65	-1.41	13.79	3.4	2.97	2.99	2.85	2.94	
5 เยอรมนี	177.1	149	134.4	54.6	60.7	-3.22	-15.87	-9.8	11.17	3.17	2.83	2.61	2.86	2.88	
6 จีน	111.8	96.2	119.3	48	59.3	34.38	-13.95	24.01	23.54	2	1.83	2.32	2.52	2.82	
7 เกาหลีใต้	156	139.3	132.3	54.5	57.5	-0.89	-10.71	-5.03	5.5	2.79	2.65	2.57	2.86	2.73	
8 แคนาดา	117.6	112.6	115.4	38	46.1	15.63	-4.25	2.49	21.32	2.11	2.14	2.24	1.99	2.19	
9 ฝรั่งเศส	136.4	108.9	102.8	35.9	45.9	-1.59	-20.16	-5.6	27.86	2.44	2.07	2	1.88	2.18	
0 อิตาลี	114.1	89.5	86.4	35.4	44.5	-0.52	-21.56	-3.46	25.71	2.04	1.7	1.68	1.86	2.11	
1 เกาหลีใต้	134	108.5	96.7	41.2	41.4	1.52	-19.03	-10.88	0.49	2.4	2.06	1.88	2.16	1.97	
2 เม็กซิโก	117.1	108.9	98.1	39.2	38.9	14.24	-7	-9.92	-0.77	2.1	2.07	1.91	2.06	1.85	
3 อินเดีย	85.1	78.8	85.7	34.6	38.6	71.92	-7.4	8.76	11.56	1.52	1.5	1.67	1.81	1.83	
4 สิงคโปร์	72.2	70.4	77	29.8	33.3	12.29	-2.49	9.37	11.74	1.29	1.34	1.5	1.56	1.58	
5 มาเลเซีย	73.1	67.7	62.3	24.1	33.1	3.25	-7.39	-7.98	37.34	1.31	1.29	1.21	1.26	1.57	
6 เกาหลีใต้	57.8	66.6	77	30.4	32.6	-2.69	15.22	15.62	7.24	1.03	1.27	1.5	1.59	1.55	
7 สิงคโปร์	87.5	97.6	75.9	26.3	31.6	-8.28	11.54	-22.23	20.15	1.57	1.85	1.48	1.38	1.5	
8 อินเดีย	61.6	56.6	56.9	20.4	28.6	9.8	-8.12	0.53	40.2	1.1	1.08	1.11	1.07	1.36	
9 บังกลาเทศ	54.6	50.6	57.1	23	27.3	13.75	-7.33	12.85	18.7	0.98	0.96	1.11	1.21	1.3	
0 ศรีลังกา	31.2	36.5	53.2	21.4	21.6	4	16.99	45.75	0.93	0.56	0.69	1.03	1.12	1.03	
20 รวม	4,504.50	4,198.30	4,104.80	1,503.20	1,687.60	9.42	-6.8	-2.23	12.27	80.64	79.75	79.78	76.85	80.13	
	1,081.30	1,066.20	1,040.50	403.2	418.4	8.12	-1.39	-2.41	3.79	19.36	20.25	20.22	21.15	19.97	
รวม	5,585.80	5,264.60	5,145.40	1,906.40	2,106.10	9.17	-5.75	-2.26	10.48	100	100	100	100	100	

ตารางที่ 2 Export of Thailand Textile By Country in 1996-1999 (กรมส่งเสริมการส่งออก, 2546)

รายการ	มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐฯ					อัตราการขยายตัว : ร้อยละ				สัดส่วน : ร้อยละ			
	2538	2539	2540	2541	2542	2539	2540	2541	2542	2538	2539	2540	2541
1 สหรัฐอเมริกา	1,327.30	1,384.20	1,616.70	1,838.60	1,848.70	4.29	16.8	13.73	0.55	20.46	25.44	29.42	36.19
2 ญี่ปุ่น	594.5	597.3	512.6	349.4	363.1	0.47	-14.18	-31.84	3.92	9.16	10.98	9.33	6.88
3 สหราชอาณาจักร	217.5	244	247.4	235.1	237.5	12.18	1.39	-4.97	1.02	3.35	4.48	4.5	4.63
4 เยอรมนี	258.8	231.9	210.4	189.5	183	-10.39	-9.27	-9.93	-3.43	3.99	4.26	3.83	3.73
5 สหประชาชาติ	288.6	264.8	242.9	198.2	180.6	-8.25	-8.27	-18.4	-8.88	4.45	4.87	4.42	3.9
6 ฝรั่งเศส	570.4	238.4	217.1	166.9	157.4	-58.2	-8.93	-23.12	-5.69	8.79	4.38	3.95	3.29
7 ฮ่องกง	190.4	160.7	143.7	136.8	138.6	-15.6	-10.58	-4.8	1.32	2.94	2.95	2.62	2.69
8 เกาหลี	117.2	114.3	135.6	135.9	132	-2.47	18.64	0.22	-2.87	1.81	2.1	2.47	2.67
9 อิตาลี	88.4	76.5	108.3	120.6	114.7	-13.46	41.57	11.36	-4.89	1.36	1.41	1.97	2.37
10 ชาติอื่นๆ	326.2	205.1	156.5	115.1	108.8	-37.12	-23.7	-26.45	-5.47	5.03	3.77	2.85	2.27
11 เนเธอร์แลนด์	100.2	102.4	109	98.3	102.5	2.2	6.45	-9.82	4.27	1.54	1.88	1.98	1.93
12 แคนาดา	98.6	86.4	98.4	101.8	101.7	-12.37	13.89	3.46	-0.1	1.52	1.59	1.79	2
13 สิงคโปร์	254	127.5	112.7	83.1	95.4	-49.8	-11.61	-26.26	14.8	3.92	2.34	2.05	1.64
14 จีน	112.2	120.7	123.1	83.1	83.2	7.58	1.99	-32.49	0.12	1.73	2.22	2.24	1.64
15 มาเลเซีย	70.2	65.7	72.4	61.5	70.8	-6.41	10.2	-15.06	15.12	1.08	1.21	1.32	1.21
16 ฟิลิปปินส์	50.2	54.2	41.4	40.8	64.3	7.97	-23.62	-1.45	57.6	0.77	1	0.75	0.8
17 สเปน	52.1	52.3	59.9	58.4	61.3	0.38	14.53	-2.5	4.97	0.8	0.96	1.09	1.15
18 เกาหลีใต้	36.6	46.3	59.6	32.6	59.4	26.5	28.73	-45.3	82.21	0.56	0.85	1.08	0.64
19 อินเดีย	57.1	52.4	62.4	51.4	56.1	-8.23	19.08	-17.63	9.14	0.88	0.96	1.14	1.01
20 ออสเตรเลีย	82.4	67.1	69.3	59.9	55.3	-18.57	3.28	-13.56	-7.68	1.27	1.23	1.26	1.18
รวม	4,893.00	4,292.10	4,399.30	4,157.00	4,214.40	-12.28	2.5	-5.51	1.38	75.43	78.89	80.06	81.82
อื่นๆ	1,593.80	1,148.60	1,095.60	923.5	902.2	-27.93	-4.61	-15.71	-2.3	24.57	21.11	19.94	18.18
มูลค่ารวม	6,486.80	5,440.70	5,494.90	5,080.50	5,116.70	-16.13	1	-7.54	0.71	100	100	100	100

ตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นมา การเติบโตของอุตสาหกรรมสิ่งทอมีแนวโน้มชะลอลดตัวอย่างต่อเนื่อง โดยลดลงเหลือเพียงร้อยละ 3.6 ต่อปีในระหว่างปี 2535 - 2538 และเริ่มขยายตัวติดลบในปี 2539 ซึ่งนับเป็นภาวะถดถอยของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อย่างไรก็ตาม นับแต่เดือนกรกฎาคม 2540 ค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลงกว่าร้อยละ 60 ( จาก 25 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐเป็น 40 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐโดยประมาณ ) ก็ได้ช่วยให้การส่งออกของอุตสาหกรรมนี้ยังคงรักษาระดับอยู่ได้และขยายตัวบ้างเล็กน้อย แต่อัตราการขยายตัวยังคงมีแนวโน้มลดลงในทุกประเภทสินค้า (ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546)

นโยบายเปิดตลาดการค้าเสรีในปี 2548 ยังทำให้เกิดภาวะการแข่งขันอย่างสูงเกิดขึ้นในตลาดโลก จะไม่มีระบบโควตาหรือสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรในประเทศที่เป็นแหล่งส่งออกในตลาดหลักของประเทศไทย เช่นในสหรัฐอเมริกา ที่จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถส่งออกได้อย่างง่ายดายเช่นในปัจจุบัน ประเทศไทยก็เป็นเช่นเดียวกันกับทุกประเทศทั่วโลกที่ต้องพยายามผลักดันให้อุตสาหกรรมของตนพัฒนาศักยภาพให้สามารถต่อสู้กับคู่แข่งได้ เพื่อจะได้อยู่รอดในภาวะของการแข่งขันอย่างสูงนี้

การที่สหรัฐได้ลงนามอนุมัติกฎหมายให้สถานะทางการค้าระดับปกติเป็นการถาวรแก่จีนเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2543 จะช่วยเสริมสร้างโอกาสการที่จีนจะเข้าเป็นสมาชิกในองค์การการค้าโลก (WTO) ซึ่งจะส่งผลให้สินค้าจากจีนเข้ามาจำหน่ายในตลาดสหรัฐได้โดยเสียภาษีในระดับต่ำ และยังเป็น การเพิ่มแรงกดดันจากภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยเพิ่มขึ้นไปอีก

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทย (ศึกษาเฉพาะกรณีส่งออกไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา)
2. เพื่อประเมินความสามารถในการแข่งขันของสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ส่งออกไปยังตลาดหลักที่สำคัญคือตลาดสหรัฐอเมริกา
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ช่วยในการขยายตลาดต่างประเทศในการส่งออกผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาด้านการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
2. เป็นแนวทางในการกระตุ้นการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อันจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการวางนโยบายที่มีผลต่อการส่งเสริมการส่งออก
3. เป็นแนวทางในการเพิ่มศักยภาพในการส่งออกสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทย

### สมมติฐานของการวิจัย

1. ลักษณะเฉพาะทางด้านธุรกิจมีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อประสิทธิภาพในการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา
2. ความช่วยเหลือจากภาครัฐมีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อประสิทธิภาพในการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา
3. ลักษณะของตลาดมีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อประสิทธิภาพในการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา

อุตสาหกรรมของประเทศตน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนทั้ง อุตสาหกรรมในประเทศตนและคู่แข่ง เพื่อให้สามารถหาแนวทางในการปรับตัวให้แข่งขัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนปัจจัยกำหนดความได้เปรียบในการแข่งขันที่เลือกนำมาศึกษาคือ สภาพะปัจจัยการผลิต โครงสร้างกลยุทธ์ของบริษัท และสภาพการแข่งขัน

อีกแนวความคิดหนึ่งในงานวิจัยของ Cooper & Kleinschmidt (1985) ซึ่งสอดคล้องกัน กับทฤษฎีนี้ คือ กลยุทธ์ทางการตลาดที่องค์กรเลือกใช้มีความสัมพันธ์อย่างมากกับความสามารถ ในการส่งออก กลยุทธ์การส่งออกสัมพันธ์กับปัจจัยในตัวสินค้าและตลาด ขอบเขตของการวิจัย มุ่งเน้น ไปที่ส่วนผสมทางการตลาด

จากแนวความคิดของทั้งทฤษฎีและงานวิจัยทั้งสองนี้ ได้นำมาปรับใช้กับการศึกษา ในครั้งนี้เพื่อหาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกสิ่งทอของไทยไปยังประเทศ สหรัฐอเมริกา เพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหาของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม รวมทั้งแนวทาง ในการปรับปรุงพัฒนา

### คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. อุตสาหกรรมต้นน้ำ คืออุตสาหกรรมลำดับต้นที่ทำหน้าที่ในการผลิตเส้นใย เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบขั้นแรกของกระบวนการผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
2. อุตสาหกรรมกลางน้ำ คืออุตสาหกรรมที่ทำหน้าที่ในการแปลงสภาพเส้นใย ให้เป็นผ้าผืน ได้แก่ อุตสาหกรรมปั่นด้าย อุตสาหกรรมถัก ทอ ฟอกย้อม พิมพ์และตกแต่งสำเร็จ
3. อุตสาหกรรมปลายน้ำ คือกระบวนการผลิตลำดับสุดท้ายในอุตสาหกรรม ทำหน้าที่ ในการผลิตผ้าผืนให้เป็นของใช้สำหรับผู้บริโภคขั้นสุดท้าย เช่น เสื้อผ้า สิ่งของเครื่องใช้ภายใน บ้าน ฯลฯ
4. ระบบโควต้า คือมาตรการในการปกป้องทางการค้าระหว่างประเทศโดยจำกัด จำนวนสินค้าที่จะนำเข้า เช่นการส่งออกสินค้าสิ่งทอไทยไปประเทศนอร์เวย์ แคนาดา สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป อยู่ภายใต้ความตกลงว่าด้วยสิ่งทอและเสื้อผ้า (Agreement on Textile and Clothing) ซึ่งเป็นความตกลงพหุภาคีที่กำหนดเป็นแม่บทของการค้าสิ่งทอโลก ข้อตกลงนี้จะสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2547
5. Generalized System of Preferences (GSP) ระบบสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการ ทั่วไป หมายถึง การที่ประเทศพัฒนาแล้วให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดใน ประเทศที่กำลังพัฒนา โดยลดหย่อนหรือยกเว้นอากรขาเข้าแก่สินค้าที่อยู่ในข่ายได้รับสิทธิพิเศษทาง

การค้า ทั้งนี้ประเทศผู้ให้สิทธิพิเศษนี้จะเป็นผู้ให้แต่เพียงฝ่ายเดียว ไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น ประเทศที่ให้สิทธิพิเศษ GSP นี้ปัจจุบันมีอยู่ 28 ประเทศ แต่ที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยมีอยู่ 3 ส่วน คือ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น

6. **Original equipment manufacturing (OEM)** คือ ผู้ผลิตที่รับจ้างผลิตสินค้าตามที่มีผู้ว่าจ้างให้ผลิต โดยใช้แบบและวัตถุดิบตามที่ผู้ว่าจ้างกำหนด สินค้าที่ผลิตได้จะติดตราสินค้าของผู้ว่าจ้าง

7. **High quality original equipment manufacturing (HQ OEM)** คือ ผู้ผลิตที่รับจ้างผลิตสินค้าตามที่มีผู้ว่าจ้างซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าของตราสินค้าที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศสั่งให้ผลิต โดยใช้แบบและวัตถุดิบตามที่ผู้ว่าจ้างกำหนด โดยสินค้าที่ผลิตได้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูง เป็นตราสินค้าที่เป็นที่รู้จักในตลาดอย่างแพร่หลาย สินค้าที่ผลิตได้จะติดตราสินค้าของผู้ว่าจ้าง โดยปรกติผู้รับจ้างผลิตจะต้องเป็นผู้ที่มีความชำนาญและทักษะในการผลิตเป็นอย่างดี

9. **Original design manufacturing (ODM)** คือ ผู้ผลิตที่ผลิตสินค้าโดยมีการออกแบบสินค้าด้วยตนเอง หรือมีการพัฒนารูปแบบของสินค้าด้วยตนเอง

10. **Original branded manufacturing (OBM)** คือ ผู้ผลิตที่สร้างและพัฒนาสินค้าโดยใช้ตราสินค้าของตนเอง และออกแบบหรือพัฒนารูปแบบสินค้าของตนเอง

11. **Supplies Chain** ห่วงโซ่อุปทาน คือการส่งต่อสินค้าหรือวัตถุดิบต่อกันไปในแต่ละช่วงของการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของกระบวนการผลิตถัดไป ในกรณีของการผลิตสินค้าในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มจะมีห่วงโซ่อุปทาน (Supplies Chain) ดังนี้

11.1 อุตสาหกรรมเส้นใย : ผลิตสินค้าเส้นใยธรรมชาติ เส้นใยสังเคราะห์

11.2 อุตสาหกรรมปั่นด้าย : นำสินค้าเส้นใยมาผลิตเป็นเส้นด้าย

11.3 อุตสาหกรรมทอผ้า อุตสาหกรรมถักผ้า : นำเส้นด้ายมาผลิตเป็นผ้าผืนด้วย

กระบวนการทอ หรือ ถัก

11.4 อุตสาหกรรมฟอก ย้อม พิมพ์ และตกแต่งสำเร็จ นำผ้าผืนมาย้อม พิมพ์ ตกแต่งให้มีสีสันสวยงาม และตกแต่งให้มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ เช่น ลักษณะมัน เป็นเงา

11.5 อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป : เป็นการนำผ้าที่ผ่านกระบวนการต่าง ๆ มาตัดเย็บเป็นเสื้อผ้า หรือ อุปกรณ์อื่นเพื่อใช้ในการตกแต่งบ้านเรือน เป็นต้น

12. **Quick Response** คือระบบการตอบสนองอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะแสดงให้เห็นประสิทธิภาพของหน่วยงานธุรกิจได้เป็นอย่างดี และทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจที่ไม่ต้องเสียเวลาในการรอคอย

13. **Bill of Lading** ใบตราส่ง คือเอกสารที่บริษัทเรือออกให้เพื่อรับรองว่ามีการรับสินค้าจากผู้ส่งไปยังเมืองท่าปลายทาง พร้อมทั้งระบุชื่อผู้รับที่ชัดเจนถูกต้องเพื่อใช้ประโยชน์ในการผ่านพิธีการศุลกากร

14. **Airway Bill** ใบขนส่งทางอากาศ เหมือนกันกับใบตราส่งแต่แตกต่างกันที่ Airway Bill เป็นการขนส่งทางอากาศ

15. **Packing List** คือ บัญชีรายการสินค้าแยกตามบรรจุภัณฑ์ จะส่งไปพร้อมกับใบกำกับสินค้า (Invoice) เพื่อผ่านพิธีการศุลกากร และเพื่อให้ลูกค้าตรวจสอบจำนวนสินค้าที่ส่งไป

16. **Certificate of Origin** คือใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้า หน่วยงานที่ออกใบรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้าของไทยคือสภาหอการค้าไทย